## If it is regarding tithing

אי למעשר -

## **Overview**

The גמרא is saying that the בנין אכ of רבא (that אלא להוציא אלא אינו אלא שנאמר שה שנאמר כל מקום שנאמר אינו אלא מעשר בהמה cannot be referring to מעשר בהמה (because we can derive it from קדשים). There is somewhat of a difficulty here since the word ש is not found by מעשר בהמה. מוספות and תוספות offer different explanations.

פירוש¹ דהוי כאילו כתיב ביה שה מגזירה שוה דהעברה העברה² מבכור -The explanation of the s'מרא question is that it is as if the word שה is written by מעשר through the גז"ש of העברה העברה from - בכור

דכתיב ביה שה (ויקרא כזי) אם שור אם שה -

Where the word שה is written by בכור, as it states there שה.

ובקונטרס⁴ פירש דבמעשר כתיב צאן דהוי כמו שה ואין נראה - 1 But רש"י explained that by מעשר the word צאן (flock) is written, which is like שה. However, this does not appear to be correct according to חוספות.

תוספות has an additional question on פרש"י:

ועוד בפרק בתרא דבכורות (דף נז,א) פריך<sup>6</sup> אי גמר מעשר תחת תחת<sup>7</sup> מקדשים אפילו הנך נמי -And additionally, the גמרא in the last מסכת בכורות asks; 'if we derive מעשר from קדשים through the גז"ש of תחת תחת, so, even these should also be excluded' – פירוש יוצא דופן ומחוסר זמן<sup>8</sup> ויתום<sup>9</sup> לא יכנסו לדיר להתעשר<sup>10</sup>

Meaning a cesarean birth, lacking time, or an orphan should not enter the pen to be tithed. The גמרא continues -

ואי לא גמר מקדשים בשלמא טריפה כל אשר יעבור פרט לטריפה<sup>11</sup> אלא כלאים מנא ליה -'And if we do not derive מעשר from קדשים; so granted that a טריפה is not tithed,

<sup>&</sup>lt;sup>1</sup> Th term פירוש usually indicates that 'הוס is negating another interpretation. In this case he is negating פרש"י.

<sup>&</sup>lt;sup>2</sup> It says יעבור by מעשר (in בא] יג,יב in באן יג,יב, and it says והעברת לל, ניקרא (באן יג,יב in באר כל (שמות (בא פטר רחם, so just as by בכור שה and its attending meaning (the בנין אב , the same should apply by מעשר, (רבא 6ם בנין אב See 'Thinking it over'.

אָדְ בָּכוֹר אָשֶׁר יָבַכֶּר לָה' בָּבָהָמָה לֹא יַקְדִישׁ אָישׁ אֹתוֹ אָם שׁוֹר אָם שֶׂה לָה' הוּא reads, אַדְ

<sup>&</sup>lt;sup>5</sup> Presumably because צאן and אוא are different; שה refers to a young animal, while צאן includes all ages.

<sup>&</sup>lt;sup>6</sup> There is a מ"ד there that טריפה וכלאים (only) are פטור from מעשר, but not the others mentioned shortly here.

<sup>&</sup>lt;sup>8</sup> מחוסר זמן means that the animal is not eight days old yet.

<sup>9</sup> יתום means it was born [immediately] after the mother's death.

<sup>&</sup>lt;sup>10</sup> All these animals cannot be brought as a קרבן, so they should also not be eligible for מעשר בהמה.

<sup>&</sup>lt;sup>11</sup> One of the יטריפות is if the feet of the animal were cut off (above the ארכובא, so it cannot pass by (ארכובא).

since the verse states כל אשר יעבור, this excludes טריפה, but how do we know to exclude מרספות, from being tithed. This concludes the citation from the גמרא there. תוספות continues with his question on פרש"י -

ומאי קושיא לימא ליה דמבנין אב דרבא נפקא ליה כלאים -

But what is the s'מעשר (how do we know to exclude כלאים); let him answer that we derive the exclusion of כלאים from the בנין אב of רבא ס בנין אב

- כיון דבמעשר כתיב [צאן] כדפירש בקונטרס הכא

For since by מעשר it states צאן, it is as if it stated איי, as רש"י explained it here - ולפי מה שפירשתי דאשה דבכור סמיד אתי שפיר

However, according to my explanation that we derive the exclusion of כלאים by by relying on the שה of גז"ש, the s'גז"ש, the s'גז"ש question is readily understood -

- 12דלא מצי למימר התם דיליף מעשר מבכור דמיעט ביה כלאים

For the גמרא there could not have said that we derive the exclusion of כלאים by from בכור, where כלאים is excluded -

דאם כן יוצא דופן נמי נמעט במעשר דנילף מבכור:

For if indeed that is the source, we should also exclude מעשר, etc., by מעשר, etc., by מעשר, for we can derive it from כלאים.

## **Summary**

We consider as if שה is written by מעשר, either because it says פרש"י), or because we derive it through the העברה העברה העברה העברה בכור from בכור.

## Thinking it over

Initially תוספות wrote that the גז"ש of העברה העברה, accomplishes as if ש is written by מעשר מדלא מצי למימר התם דיליף write at the very end, "14 מעשר מדלא מצי למימר התם דיליף, when he should have written, מעשר מבכור דמיעט בה כלאים דלא מצי למימר התם דיליף, as indicated in the beginning of מעשר מבכור דכתיב ביה שה וכאילו כתוב במעשר שה ?!

14 See footnote # 12.

<sup>&</sup>lt;sup>12</sup> See 'Thinking it over'.

<sup>&</sup>lt;sup>13</sup> See footnote # 2.